FACULTAT DE TRADUCCIÓ I D'INTERPRETACIÓ

GRAU EN TRADUCCIÓ I INTERPRETACIÓ

TREBALL DE FI DE GRAU
Curs 2025-2026

La cuina com a espai de mediació sociolingüística i promoció del català

Proposta d'Aprenentatge Servei

Begoña Ruiz de Azúa Mateu
1666042

TUTORA
HELENA BORRELL CARRERAS

Barcelona, 29 de maig de 2026

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Dades del TFG

Títol: La cuina com a espai de mediació sociolingüística i promoció del català. Proposta d'Aprenentatge Servei
Título: La cocina como espacio de mediación sociolingüística y promoción del catalán. Propuesta de Aprendizaje-Servicio
Title: Cooking as a Space for Sociolinguistic Mediation and the Promotion of Catalan. A Service-Learning Proposal

Autora: Begoña Ruiz de Azúa Mateu
Tutora: Helena Borrell Carreras
Centre: Facultat de Traducció i Interpretació. Universitat Autònoma de Barcelona
Estudis: Grau en Traducció i Interpretació
Curs acadèmic: 2025-2026

Paraules clau: mediació sociolingüística, Aprenentatge Servei, promoció del català, gastronomia, cohesió social
Palabras clave: mediación sociolingüística, Aprendizaje-Servicio, promoción del catalán, gastronomía, cohesión social
Keywords: sociolinguistic mediation, Service-Learning, promotion of Catalan, gastronomy, social cohesion

Resum:
El treball analitza la cuina com a espai de mediació sociolingüística i de promoció del català en contextos d'acollida i diversitat cultural. La recerca parteix de la idea que la gastronomia pot esdevenir una eina de cohesió social, d'intercanvi cultural i de foment de les pràctiques lingüístiques en català, especialment en entorns no formals d'aprenentatge. L'estudi, per tant, se centra en el paper de les activitats culinàries compartides com a espais que afavoreixen la comunicació, la participació i la creació de vincles entre persones d'orígens lingüístics i culturals diversos.

L'estructura del treball combina una part teòrica i una proposta pràctica basada en la metodologia de l'Aprenentatge Servei (ApS). D'una banda, s'analitzen conceptes com la mediació sociolingüística, la cohesió social, l'aprenentatge de llengües en contextos comunitaris i la relació entre llengua, cultura i gastronomia. Addicionalment, s'examinen experiències i recursos

desenvolupats pel Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) i el Voluntariat per la Llengua (VxL), així com estudis sobre aprenentatge lingüístic en activitats culinàries.

D'altra banda, el treball presenta una proposta d'intervenció educativa dirigida al programa Voluntariat per la Llengua. La proposta consisteix en un taller gastronòmic organitzat en quatre sessions temàtiques orientades a promoure la conversa en català a través del vocabulari, les experiències personals i l'elaboració de receptes. Finalment, s'elabora una guia de suport amb activitats i preguntes de conversa destinada als dinamitzadors i participants del programa per a facilitar la interacció.

Resumen:

El trabajo analiza la cocina como espacio de mediación sociolingüística y de promoción del catalán en contextos de acogida y diversidad cultural. La investigación parte de la idea de que la gastronomía puede convertirse en una herramienta de cohesión social, de intercambio cultural y de fomento de las prácticas lingüísticas en catalán, especialmente en entornos no formales de aprendizaje. El estudio, por tanto, se centra en el papel de las actividades culinarias compartidas como espacios que favorecen la comunicación, la participación y la creación de vínculos entre personas de orígenes lingüísticos y culturales diversos.

La estructura del trabajo combina una parte teórica y una propuesta práctica basada en la metodología del Aprendizaje-Servicio (ApS). Por un lado, se analizan conceptos como la mediación sociolingüística, la cohesión social, el aprendizaje de lenguas en contextos comunitarios y la relación entre lengua, cultura y gastronomía. Además, se examinan experiencias y recursos desarrollados por el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) y el Voluntariat per la Llengua (VxL), así como estudios sobre aprendizaje lingüístico en actividades culinarias.

Por otro lado, el trabajo presenta una propuesta de intervención educativa dirigida al programa Voluntariat per la Llengua. La propuesta consiste en un taller gastronómico organizado en cuatro sesiones temáticas orientadas a promover la conversación en catalán a través del vocabulario, las experiencias personales y la elaboración de recetas. Finalmente, se elabora una guía de apoyo con actividades y preguntas de conversación destinada a los dinamizadores y participantes del programa para facilitar la interacción.

Abstract:

This study explores cooking as a space for sociolinguistic mediation and the promotion of Catalan in contexts of cultural diversity and social inclusion. The study is based on the idea that gastronomy can serve as a tool for social cohesion, intercultural exchange and the encouragement of Catalan language use, particularly in non-formal learning environments. In this sense, the research focuses on the role

of shared culinary activities as spaces that encourage communication, participation and the creation of social bonds between people from diverse linguistic and cultural backgrounds.

The dissertation combines a theoretical framework with a practical proposal based on the Service-Learning methodology. Firstly, it examines concepts such as sociolinguistic mediation, social cohesion, language learning in community settings and the relationship between language, culture and gastronomy. It also reviews initiatives and resources developed by the Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) and the Voluntariat per la Llengua (VxL), together with studies on language learning through cooking-related activities.

Secondly, the study presents an educational intervention proposal designed for the Voluntariat per la Llengua programme. The proposal consists of a gastronomic workshop divided into four thematic sessions aimed at encouraging conversation in Catalan through vocabulary practice, personal experiences and recipe preparation. Finally, the dissertation includes a support guide containing activities and conversation prompts for facilitators and participants in order to promote interaction and participation.

ÍNDEX

1. Introducció i objectius 6
2. Marc teòric 7
   2.1. L'Aprenentatge Servei (ApS) com a model metodològic 8
   2.2. Llengua, cohesió social i aprenentatge en contextos d'acollida 8
      2.2.1. Llengua i pràctiques lingüístiques en el context català 8
      2.2.2. Plurilingüisme i necessitat d'espais d'ús en català 9
      2.2.3. Aprenentatge lingüístic localitzat: la cuina com a tasca significativa 9
   2.3. Mediació intercultural i sociolingüística 10
      2.3.1. La mediació intercultural en contextos institucionals 10
      2.3.2. Mediació sociolingüística i diferència amb la interpretació comunitària 11
   2.4. L'experiència compartida com a espai de construcció sociolingüística 11
3. Context institucional 13
   3.1. El CPNL: missió i marc normatiu 13
   3.2. El Voluntariat per la Llengua com a model de pràctica lingüística 14
   3.3. Necessitats detectades i oportunitats d'intervenció 14
4. Proposta d'intervenció sociolingüística 15
   4.1. Justificació i objectius 15
   4.2. Format i estructura del taller 16
      4.2.1. Periodicitat 16
      4.2.2. Destinataris i criteris de participació 17
      4.2.3. Contingut temàtic i estructura de les sessions 17
      4.2.4. Rol del dinamitzador i estratègies de mediació sociolingüística 19
   4.3. Recursos per als dinamitzadors 20
   4.4. Guia de suport per al taller gastronòmic 20
   4.5. Valoració de la proposta i possibles limitacions 35
5. Conclusions 36
6. Diari de camp 38
7. Bibliografia 41

1. Introducció i objectius

Després de quatre anys de carrera, on he adquirit coneixements de tota mena, he descobert i posat en pràctica maneres diverses de treballar i veure la relació entre la llengua i la cultura, així com la relació de l'idioma amb els seus parlants. En concret, dins del grau en Traducció i Interpretació, la mediació ha estat una de les àrees que més m'ha interessat, tant per la seva dimensió professional com per la dimensió humana. La possibilitat d'acompanyar processos de comunicació, d'apropar perspectives culturals diferents i de contribuir a una societat més empàtica i cohesionada ha estat una motivació central per dur a terme el projecte presentat en aquestes pàgines. Per això, aquest Treball de Fi de Grau neix d'una inquietud personal i acadèmica sobre la mediació com a espai de trobada entre persones, llengües i realitats diverses.

Aquesta inquietud es relaciona amb una preocupació real per la situació actual del català, llengua amb la qual m'identifico culturalment i emocionalment, i en què he observat determinades dinàmiques d'invisibilització o de disminució del seu ús. Segons l'Enquesta d'usos lingüístics de la població de Catalunya de 2023, el 93,4% de la població entén el català i el 80,4% afirma poder-lo parlar. Malgrat això, només el 32,6% l'utilitza com a llengua habitual exclusiva (Idescat, 2023). Aquesta situació m'ha portat a reflexionar sobre possibles maneres de contribuir des de l'àmbit professional, ja que mostra la distància entre coneixement i ús efectiu. A més, posa de manifest que el repte no és només formatiu, sinó també relacional i social.

Més enllà de les dades, l'experiència diària també revela aquesta realitat. És habitual veure persones que, malgrat entendre's perfectament en català, decideixen expressar-se en castellà per motius diversos, com la manca d'espais, inseguretats o inèrcies socials. En aquest context, crear entorns segurs, participatius i significatius per a l'ús de la llengua pot ser una manera de fomentar la seva pràctica a partir de la confiança i la interacció.

Per tant, vaig considerar encertat situar el treball en el context d'una entitat com el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) i, específicament, en el programa Voluntariat per la Llengua (VxL). El CPNL és una institució clau en la promoció del català com a llengua de cohesió social, i el VxL exemplifica una forma de dinamització lingüística basada en la participació voluntària i la conversa com a eina d'aprenentatge i de vincle comunitari. Això ofereix un entorn institucional que permet pensar propostes de mediació sociolingüística orientades a reforçar l'ús del català.

Per aquest motiu, he decidit dissenyar un taller culinari com a espai de trobada intercultural. La cuina, tal com l'entenc, no és un espai neutre. És un lloc on la cultura, la memòria i la identitat es manifesten de manera viva i compartida. En la meva experiència, la cuina sempre ha estat lligada a la curiositat, la tranquil·litat i la connexió amb altres, siguin familiars, amistats o desconeguts. Aquesta dimensió relacional fa que la gastronomia sigui un context molt adequat per facilitar la comunicació, generar confiança i afavorir l'aprenentatge a través del gaudi i la passió compartida.

Dit això, el treball se situa dins la metodologia de l'Aprenentatge Servei (ApS) i s'enfoca des de la perspectiva de la mediació sociolingüística i comunitària. No es tracta només de promoure l'aprenentatge del català, sinó de crear espais on la llengua es pugui practicar com una eina de relació, de reconeixement mutu i de construcció de comunitat.

Quant a l'estructura del treball, d'una banda, vull dissenyar i fonamentar teòricament una proposta de mediació sociolingüística en el marc del CPNL i el VxL que utilitzi la gastronomia com a espai de trobada i pràctica lingüística. A més, trobo interessant contextualitzar teòricament la mediació sociolingüística i comunitària i justificar l'enfocament basat en el sistema d'Aprenentatge Servei com a metodologia per a projectes de dinamització lingüística, així com explorar la relació entre gastronomia, identitat cultural i interacció social.

Finalment, pel que fa als objectius específics d'aquest treball, la intenció és oferir una proposta d'intervenció comunitària que, a través de la gastronomia com a pràctica compartida, promogui l'ús oral del català en situacions comunicatives reals, afavoreixi l'autonomia i la confiança comunicativa dels participants i fomenti la creació de vincles socials en contextos d'acollida. Així mateix, es busca reflexionar sobre les condicions de participació i les estratègies de dinamització necessàries perquè aquests espais facilitin una interacció inclusiva, continuada i significativa.

2. Marc teòric

Per fonamentar la proposta d'intervenció, cal situar-la en un marc que permeti entendre la relació entre llengua, comunitat i mediació en contextos de diversitat. El projecte se sosté sobre tres eixos: una metodologia (ApS), un objecte central (l'ús del català com a llengua de cohesió) i una mirada professional (mediació sociolingüística i comunitària). Aquesta combinació exigeix una aproximació interdisciplinària que connecti l'aprenentatge lingüístic amb la participació social i amb les pràctiques comunitàries on aquesta participació pren forma.

El marc teòric s'organitza, primer, a partir d'una definició sintètica de l'Aprenentatge Servei com a estructura metodològica del treball. A continuació, s'analitza el paper del català en contextos d'acollida, posant l'accent en la distància entre marc institucional i usos reals, així com en la necessitat d'espais protegits d'ús. El tercer bloc delimita la mediació intercultural i la seva projecció cap a la mediació sociolingüística comunitària. Finalment, s'explora l'experiència compartida com a condició perquè el taller culinari funcioni com a dispositiu de mediació i d'aprenentatge social.

2.1. L'Aprenentatge Servei (ApS) com a model metodològic

L'Aprenentatge Servei (ApS) es tracta d'un model que integra aprenentatge i servei comunitari dins d'un mateix projecte planificat. Puig Rovira (2010) el defineix com una proposta en què la formació acadèmica i la intervenció a l'entorn conviuen i es reforcen mútuament, de manera que el servei no queda relegat a un complement, sinó que forma part de l'estructura d'aprenentatge.

Es tracta, per tant, d'una metodologia que es distingeix per la connexió directa entre els continguts formatius i l'acció. La pràctica deixa de ser una simple aplicació posterior i es converteix en un espai on els coneixements es posen a prova, es reformulen i s'ancoren, sempre amb un component imprescindible: la reflexió sistemàtica, que transforma l'acció en aprenentatge significatiu (Puig Rovira, 2010). Sense aquest treball reflexiu, l'experiència tendeix a assemblar-se més a un voluntariat o a una participació social no articulada acadèmicament.

La lògica de l'ApS s'inicia amb una necessitat real identificada al context i es desplega amb una planificació que vincula objectius educatius i servei. El procés sol estructurar-se en fases de planificació, execució i avaluació, fet que permet ordenar la intervenció i valorar tant els aprenentatges com l'impacte comunitari (Puig Rovira, 2010).

En l'àmbit universitari, l'ApS s'ha consolidat com una via per unir formació i compromís social. La literatura n'ha documentat la institucionalització i expansió com a moviment pedagògic cada vegada més sistematitzat (Fernández-Prados i Lozano-Díaz, 2021). A Catalunya, aquest desenvolupament s'ha enfortit amb xarxes de col·laboració entre universitats, centres educatius i entitats socials, que han afavorit l'arrelament territorial del model (Climent, 2022).

En aquest treball, l'ApS funciona com el marc que dona coherència al projecte: permet relacionar competències de la titulació amb una proposta situada al territori, i facilita que la intervenció no sigui només una idea, sinó un disseny orientat al servei i a la participació real.

2.2. Llengua, cohesió social i aprenentatge en contextos d'acollida

2.2.1. Llengua i pràctiques lingüístiques en el context català

En contextos d'acollida, la llengua del territori condiciona la participació social: no només per la seva funció comunicativa, sinó perquè obre o tanca portes d'accés a espais comunitaris, institucionals i relacionals. En el cas català, aquest paper es formula en un marc institucional que estableix el català com a llengua vehicular i com a element de cohesió. La realitat, però, és plurilingüe, i la distància entre el marc normatiu i els usos efectius pot ser significativa.

Tot i que el català continua sent una llengua amb més de deu milions de parlants i amb una presència significativa en àmbits com l'educació, l'administració o la cultura, podem veure una disminució progressiva dels usos socials efectius de la llengua (Departament de Política Lingüística,

2025). Davant d'aquesta realitat, la planificació lingüística esdevé una eina fonamental per afavorir el coneixement, l'ús i la normalització social del català. Les línies d'actuació actuals impulsades des de les institucions inclouen mesures per a reforçar l'aprenentatge de la llengua, facilitar-ne l'ús en tots els àmbits socials, incrementar-ne la presència en sectors estratègics i fomentar actituds positives envers el català com a llengua de cohesió social (Departament de Política Lingüística, 2024).

També en aquesta línia, Llompart-Esbert i Nussbaum (2022) recuperen la distinció entre orientacions oficials i pràctiques reals, i situen el focus en la llengua d'interacció: la que efectivament s'utilitza en l'activitat quotidiana. El debat, per tant, no s'esgota en declarar una llengua vehicular; implica observar quines condicions fan possible que el català funcioni com a llengua de relació en situacions concretes. Quan aquesta correspondència falla, també s'afebleixen les oportunitats d'aprenentatge i de participació.

2.2.2. Plurilingüisme i necessitat d'espais d'ús en català

Les aules i els espais comunitaris de Catalunya són lingüísticament diversos. Les pràctiques d'alternança de codis poden sostenir la comprensió i facilitar la implicació de participants amb repertoris desiguals. Llompart-Esbert i Nussbaum (2022) mostren que aquestes dinàmiques són habituals i que poden actuar com a recurs en la interacció educativa.

La qüestió apareix quan el català no és llengua majoritària d'ús social. En aquest escenari, una flexibilitat lingüística sense criteris pot reduir les oportunitats d'exposició i de pràctica sostinguda. Per això, garantir espais d'ús específic del català en contextos d'acollida no implica negar el plurilingüisme, sinó assegurar que la llengua objecte d'aprenentatge tingui un lloc real i funcional. Sense situacions en què el català sigui necessari per comunicar-se, la llengua pot quedar confinada a la dimensió formal, i és per aquest motiu que els espais de conversa estructurats i continuats poden ser útils per afavorir tant la pràctica lingüística com la consolidació de vincles socials i dinàmiques de participació.

Aquesta tensió obliga a gestionar el plurilingüisme amb equilibri: reconèixer repertoris i, alhora, crear condicions perquè el català sigui viable com a llengua de trobada i participació.

2.2.3. Aprenentatge lingüístic localitzat: la cuina com a tasca significativa

Així doncs, l'ús real del català requereix activitats amb objectius compartits i sentit pràctic. Seedhouse, Heslop i Kharrufa (2020) analitzen la cuina com a tasca d'aprenentatge lingüístic i mostren que les activitats amb producte tangible i coordinació d'accions afavoreixen la funcionalitat

de la llengua. La cuina activa processos comunicatius constants: planificar, repartir rols, seguir instruccions i negociar significats.

La proposta també connecta amb el vincle entre llengua i cultura. Crawford-Lange i Lange (1987) defensen que l'ensenyament lingüístic ha d'integrar pràctiques culturals, perquè la competència comunicativa implica participar en contextos socials concrets. En el cas català, la gastronomia és una pràctica cultural arrelada i, al mateix temps, un terreny compartible que facilita relats, memòria i identitat.

Aquest encaix té coherència institucional. Tant el CPNL com el Voluntariat per la Llengua incorporen recursos i iniciatives que relacionen l'aprenentatge del català amb la gastronomia i les pràctiques culturals quotidianes. En són exemples la unitat "Catalunya als fogons" del recurs digital *Fils de conversa*, orientada a promoure la conversa en català a partir de la gastronomia; tallers com *Llengua entre culleres,* entre d'altres organitzats per l'entitat; o materials com el quadern núm. 90 de *Llegir per parlar, llegir per aprendre*, que utilitza la cuina i els hàbits alimentaris com a punt de partida per fomentar la conversa i la interacció oral. També existeixen recursos específics de "Llengua i cuina", amb vocabularis, lectures, vídeos i altres materials lingüístics vinculats a l'àmbit gastronòmic. Aquest conjunt de propostes reforça la pertinència d'utilitzar la cuina com a espai d'aprenentatge lingüístic contextualitzat i de participació comunitària. El taller, així, pot generar un ús situat del català com a eina necessària per assolir una acció col·lectiva.

2.3. Mediació intercultural i sociolingüística

2.3.1. La mediació intercultural en contextos institucionals

La mediació intercultural és un exercici que s'ha desenvolupat com a resposta a les dificultats comunicatives que apareixen en la societat, on els malentesos no provenen només de la llengua, sinó també de codis culturals, expectatives institucionals i formes diferents d'interpretar les situacions.

Llevot Calvet (2004) descriu la mediació intercultural com una pràctica que va més enllà de la traducció, ja que incorpora una interpretació sociocultural dels missatges i dels marcs on es produeixen. El mediador contextualitza significats, ajuda a fer explícites normes implícites i facilita que les parts entenguin el que està en joc en una interacció institucional. És un rol especialment rellevant en àmbits com l'educació o els serveis socials, on les asimetries poden deixar les persones en posicions de desavantatge.

La mediació, en aquest sentit, no s'ha d'entendre només com una resposta a conflictes puntuals, sinó com una pràctica orientada a millorar la qualitat de la comunicació i a facilitar la participació en entorns institucionalitzats (Llevot Calvet, 2004).

2.3.2. Mediació sociolingüística i diferència amb la interpretació comunitària

En contextos de diversitat lingüística i cultural, els conceptes de mediació i interpretació comunitària sovint apareixen relacionats, però responen a funcions diferents. El Grup MIRAS (2013) analitza la qüestió de diferenciar entre interpretació i mediació, ja que cadascuna d'aquestes pràctiques implica objectius i formes d'intervenció específiques. Mentre que en la interpretació comunitària s'espera una actuació més centrada a transmetre el missatge i facilitar la comunicació, la mediació incorpora una dimensió relacional, social i comunitària més àmplia.

La mediació sociolingüística, per tant, no se centra únicament a transmetre informació entre llengües, sinó en crear condicions de participació, interacció i reconeixement mutu entre persones amb repertoris lingüístics i trajectòries diverses. Això implica intervenir sobre les dinàmiques comunicatives, les desigualtats d'accés i les condicions socials que poden dificultar la participació en espais compartits.

García-Beyaert et al. (2015) aporten aquí una idea útil: l'autonomia comunicativa. El seu plantejament posa el focus en el control de la mateixa comunicació i evita que la intervenció professional substitueixi la veu de les persones. Aquest marc és rellevant perquè obliga a situar la intervenció en clau d'agència: quan la desigualtat lingüística limita la participació, l'objectiu no és centralitzar el professional, sinó crear condicions perquè la comunicació sigui viable i perquè la persona mantingui capacitat de decisió (Grup MIRAS, 2013; García-Beyaert et al., 2015).

Com ja he dit, doncs, tot i que la mediació s'ha conceptualitzat sovint des de l'àmbit institucional, el concepte pot estendre's a espais comunitaris on no s'intervé per resoldre una situació puntual, sinó per generar condicions de participació. La promoció d'espais d'ús del català s'entén aquí com una intervenció que no substitueix la comunicació, sinó que la fa possible. El concepte d'autonomia comunicativa pot traslladar-se a aquest terreny: facilitar la pràctica real del català contribueix a reduir dependències i a reforçar capacitat de participació en espais comunitaris (García-Beyaert et al., 2015).

La distinció és clau per al projecte: no es proposa un dispositiu d'interpretació en situacions de conflicte, sinó una activitat comunitària on el català funcioni com a llengua de trobada. La mediació, en aquest cas, es concreta en la dinamització d'un context que sosté l'ús autònom de la llengua i la construcció de vincles.

2.4. L'experiència compartida com a espai de construcció sociolingüística

El taller de cuina s'emmarca en una concepció de l'aprenentatge que entén l'experiència com a eix estructurador del procés educatiu i comunitari. No es tracta simplement d'incorporar una activitat participativa a un dispositiu formatiu, sinó de reconèixer, com ja hem vist, que determinades pràctiques socials poden generar transformacions en les formes de relació lingüística i de pertinença.

Ara bé, l'experiència no és educativa per definició. Dewey (1963) adverteix que "no totes les experiències són genuïnament educatives". Una activitat pot ser dinàmica i agradable sense produir cap modificació en les disposicions futures dels participants. El criteri decisiu és la continuïtat: l'experiència ha d'ampliar possibilitats de creixement i no limitar-les. En el cas dels tallers interculturals, aquest punt és fonamental. Si la cuina es redueix a una mostra anecdòtica de diversitat cultural, el seu impacte no es manté més enllà de l'instant. Perquè esdevingui un dispositiu de mediació sociolingüística, ha de generar canvis —encara que siguin subtils— en les actituds lingüístiques i en les formes de participació comunitària.

La llengua, en aquest context, no apareix com a contingut explícit, sinó com a instrument necessari per a l'acció conjunta. Preparar un plat implica negociar tasques, donar instruccions, explicar processos i compartir coneixements. El català esdevé funcional i situat, allunyat de l'esfera estrictament acadèmica. Aquesta configuració respon al principi d'interacció: l'experiència es construeix en la relació entre les disposicions dels participants i les condicions objectives de la situació (Dewey, 1963). El taller crea un entorn on la llengua té una utilitat real i compartida.

La participació, però, no pot confondre's amb improvisació. L'absència de direcció no garanteix llibertat educativa. Dewey sosté que la llibertat rellevant és "freedom of intelligence", és a dir, la capacitat de reflexionar sobre l'acció i orientar-la de manera deliberada. Sense moments de distanciament i elaboració, l'activitat pot esdevenir dispersa i perdre profunditat. Per aquest motiu, el taller ha d'incorporar espais de reflexió que permetin identificar aprenentatges implícits i prendre consciència de les dinàmiques lingüístiques que s'hi produeixen.

El model de l'aprenentatge experiencial (Kolb, 1984) ajuda a estructurar aquest procés. L'experiència concreta —cuinar plegats— necessita connectar amb fases d'observació i conceptualització perquè es pugui produir transferència cap a altres contextos comunicatius. L'acció per si sola no assegura aprenentatge; és la reconstrucció reflexiva la que permet consolidar-lo.

La proposta tampoc no pot valorar-se exclusivament en termes individuals. El taller forma part d'un ecosistema comunitari i el seu abast inclou la creació de valor social. Seguint aquesta línia, la teoria dels espais d'aprenentatge social (Wenger-Trayner, 2020) permet entendre que la participació genera diferents tipus de valor: immediat, potencial, aplicat i transformador. En primer lloc, en el taller, el valor immediat es manifesta en el clima de confiança que facilita l'ús del català en un entorn no jeràrquic. D'altra banda, el valor potencial apareix en les connexions establertes entre participants. En tercer lloc, el valor aplicat es concreta quan aquestes relacions es tradueixen en pràctiques lingüístiques fora del taller i, finalment, el valor transformador es produeix quan l'experiència modifica representacions sobre la llengua i reforça la participació comunitària.

A més, cuinar conjuntament redistribueix rols simbòlics. Al cap i a la fi, les persones amb trajectòries migratòries no ocupen exclusivament la posició d'aprenents, sinó que també aporten

coneixements reconeguts pel grup. Aquesta reciprocitat redueix asimetries i incideix en la manera com es construeixen les relacions sociolingüístiques. És per aquest motiu que la llengua deixa de ser un requisit extern i esdevé part d'una pràctica compartida amb sentit.

Ara bé, res d'això és automàtic. La qualitat de l'experiència depèn de la configuració de les condicions materials i relacionals: l'organització de l'espai, la distribució de tasques, la gestió dels torns de paraula, etc. Per tant, la mediació sociolingüística exigeix planificació conscient per evitar tant la rigidesa com la dispersió.

Per concloure, el taller de cuina es configura com un espai on acció, reflexió i construcció comunitària s'articulen de manera inseparable. La seva rellevància no rau en la novetat metodològica, sinó en la capacitat de generar experiències amb continuïtat, capaces d'ampliar les formes de participació lingüística i social dels participants. Quan això s'aconsegueix, l'activitat deixa de ser puntual i es converteix en un element actiu dins del procés de mediació sociolingüística.

3. Context institucional

3.1. El CPNL: missió i marc normatiu

El Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) és l'organisme públic encarregat de promoure el coneixement i l'ús del català arreu del territori. Creat amb la voluntat de garantir l'accés a l'aprenentatge de la llengua i d'afavorir-ne la presència en els diferents àmbits socials, el CPNL articula la seva actuació a través de cursos de català per a persones adultes, programes de dinamització lingüística i iniciatives de foment de l'ús en entorns professionals i comunitaris (Consorci per a la Normalització Lingüística, s.d.).

La seva missió no es limita a l'ensenyament formal de la llengua. El marc normatiu català concep el català com a llengua pròpia i com a element de cohesió social, especialment en un context caracteritzat per la pluralitat lingüística. En aquest sentit, el CPNL desenvolupa una tasca que combina formació, sensibilització i creació d'oportunitats d'ús, amb l'objectiu que el català sigui no només una llengua coneguda, sinó practicada en espais reals d'interacció (Consorci per a la Normalització Lingüística, s.d.).

Aquest doble eix —coneixement i ús— resulta especialment rellevant si es té en compte la distància entre competència declarada i ús habitual. Tal com mostren les dades de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població (Idescat, 2023), ja mencionada anteriorment en aquest treball, una part significativa de la població entén i parla el català, però no el té com a llengua habitual exclusiva. Aquesta situació reforça la necessitat de generar espais on la llengua pugui esdevenir vehicle efectiu de relació i no quedi restringida a l'àmbit acadèmic o formal.

En aquest sentit, el CPNL actua com a agent clau de política lingüística aplicada, ja que tradueix els principis normatius en pràctiques concretes adreçades a la ciutadania i al territori (Consorci per a la Normalització Lingüística, s.d.).

3.2. El Voluntariat per la Llengua com a model de pràctica lingüística

Entre les iniciatives impulsades pel CPNL, el programa Voluntariat per la Llengua (VxL) constitueix un model consolidat de pràctica lingüística basada en la conversa. El programa posa en contacte persones voluntàries catalanoparlants amb aprenents que ja disposen d'un nivell mínim de competència (A2) i que desitgen guanyar fluïdesa i confiança en l'ús oral del català (Consorci per a la Normalització Lingüística, s.d.).

El VxL no es planteja com un curs complementari, sinó com un espai de trobada informal que facilita l'ús real de la llengua fora de l'aula. Aquesta característica el converteix en un dispositiu de dinamització lingüística especialment coherent amb els principis exposats en el marc teòric: la llengua s'aprèn en relació, en situacions comunicatives significatives i en interaccions que generen vincles (Consorci per a la Normalització Lingüística, s.d.).

La força del programa rau en la seva dimensió comunitària. Les trobades no només reforcen competències lingüístiques, sinó que també amplien xarxes socials i afavoreixen la participació en el territori. En aquest sentit, el VxL exemplifica una forma de mediació sociolingüística preventiva: no intervé davant d'un conflicte, sinó que crea condicions perquè la comunicació en català sigui possible i sostinguda.

Tanmateix, el model tradicional de parelles lingüístiques pot trobar límits en la seva estructura bilateral. Les trobades individuals són eficaces per treballar la fluïdesa, però ofereixen menys oportunitats per generar dinàmiques col·lectives on la llengua circuli entre diversos participants alhora. Aquest aspecte obre la porta a explorar formats complementaris que ampliïn les situacions d'ús i reforcin la dimensió comunitària del programa.

3.3. Necessitats detectades i oportunitats d'intervenció

Tot i que en un primer moment el projecte s'havia orientat cap a l'àmbit de la interpretació, ràpidament vaig poder identificar que l'aproximació al context real del CPNL i al funcionament del Voluntariat per la Llengua requeria una prioritat diferent: la necessitat de reforçar l'ús efectiu del català en espais de relació quotidians.

La situació sociolingüística mostra una distància persistent entre competència i pràctica. El repte, per tant, no és exclusivament formatiu. Té a veure amb les condicions d'ús, amb la confiança i amb l'existència d'entorns on la llengua sigui necessària i funcional.

El Voluntariat per la Llengua ofereix una resposta valuosa mitjançant les parelles lingüístiques i els grups d'aprenents. En el primer cas, el format bilateral facilita la fluïdesa i la pràctica oral en un entorn de confiança. Tanmateix, com ja he mencionat anteriorment, és interessant valorar que aquest format pot limitar la dimensió col·lectiva de l'experiència lingüística. Les trobades individuals no sempre permeten experimentar el català en dinàmiques grupals on la llengua circuli entre diversos participants i adquireixi un caràcter més comunitari.

D'aquí sorgeix la possibilitat d'ampliar els formats d'interacció sense desplaçar els models existents. Un taller grupal vinculat al VxL pot generar situacions en què el català sigui imprescindible per coordinar accions, compartir coneixements i construir vincles en un context participatiu. La proposta, tot i que en aquest cas es parlarà de grups d'aprenents del VxL, seria apta també per a parelles lingüístiques, ja que no les substitueix, sinó que les complementa amb una experiència col·lectiva que reforça la dimensió social del programa.

El projecte s'inscriu així en la missió del CPNL i respon a una necessitat concreta detectada en el territori: consolidar espais on el català funcioni com a llengua de trobada real. No es tracta només d'aprendre la llengua, sinó de viure-la com a pràctica compartida.

4. Proposta d'intervenció sociolingüística

4.1. Justificació i objectius

La proposta d'un taller culinari vinculat al Voluntariat per la Llengua parteix d'una necessitat concreta: ampliar els espais d'ús real del català en contextos comunitaris. En els apartats anteriors ja he exposat els diferents motius pels quals considero que aquests tallers poden ser positius en l'aprenentatge i la pràctica de la llengua, però la tria de la gastronomia de forma específica respon a la seva capacitat de generar cooperació i interdependència i, a més, d'un interès personal en l'àmbit.

Addicionalment, la cerca d'una necessitat real de l'entitat ha estat un treball col·lectiu, amb l'ajuda inicial de Palmira Freixa i, posteriorment, mitjançant una reunió amb Anna Gallego, Israel Martínez i Anna Valls, totes membres relacionades amb el CPNL i el VxL. Gràcies a elles vam arribar a la conclusió que era determinant generar espais de conversa significatius, participatius i sostinguts en el temps, on les persones assistents puguin guanyar confiança, establir connexions i practicar el català en situacions comunicatives reals. Durant la trobada, a més, va sorgir la idea d'elaborar recursos de suport per a les activitats, especialment materials orientats a generar conversa i facilitar la interacció entre els participants.

A partir d'aquestes consideracions, la proposta no només consisteix a plantejar un taller gastronòmic, sinó també a incorporar l'elaboració d'una guia amb preguntes, activitats i recursos de dinamització per afavorir la participació i la conversa en català durant les sessions.

Perquè l'experiència tingui impacte, com ja he comentat, no pot limitar-se a una sessió puntual. La continuïtat és clau perquè l'activitat modifiqui hàbits lingüístics i consolidi vincles. Per tant, s'ha d'elaborar una proposta que permeti generar confiança progressiva, aprofundir en les interaccions i consolidar l'ús del català com a llengua de relació.

Des d'una perspectiva de mediació sociolingüística, l'objectiu no és simplement intervenir davant d'una barrera lingüística, sinó ampliar oportunitats perquè la comunicació en català es produeixi de manera autònoma i significativa. El taller s'inscriu així en la missió del CPNL i articula, en un mateix dispositiu, aprenentatge, participació i cohesió.

A partir d'aquesta base, la proposta persegueix els objectius següents:

1. Generar situacions comunicatives col·lectives en què el català sigui necessari per coordinar accions i assolir una finalitat compartida.
2. Reforçar la confiança i la fluïdesa oral dels participants en un entorn participatiu i no avaluatiu.
3. Afavorir la creació de vincles entre persones voluntàries i aprenents més enllà del format bilateral tradicional.
4. Promoure la participació activa i l'autonomia comunicativa dels participants en català.
5. Vincular llengua i cultura a través de la gastronomia com a pràctica compartida i significativa.
6. Elaborar una guia de suport per als dinamitzadors amb recursos, preguntes i estratègies orientades a fomentar la conversa, la participació i la mediació sociolingüística durant els tallers.

4.2. Format i estructura del taller

4.2.1. Periodicitat

En primer lloc, la proposta d'intervenció es concreta en un cicle de quatre sessions gastronòmiques setmanals, d'una hora aproximadament, vinculades al Voluntariat per la Llengua. La decisió de plantejar el taller en un format continuat i no com una activitat puntual respon tant als plantejaments teòrics exposats anteriorment com a les necessitats detectades durant la reunió amb dinamitzadores i coordinadora del VxL.

Tal com s'ha exposat en el marc teòric, l'aprenentatge lingüístic i la participació comunitària es consoliden especialment a través de la continuïtat de les experiències compartides. Addicionalment, es menciona la importància de la continuïtat perquè una experiència tingui un impacte educatiu real

(Dewey, 1963) i la relació entre la participació sostinguda amb la creació de vincles i de valor comunitari (Wenger-Trayner, 2020). És per això que, quan va aparèixer aquest concepte durant la reunió amb el VxL, on es va valorar positivament la possibilitat d'organitzar activitats periòdiques que permetessin als participants guanyar confiança progressivament, vaig poder confirmar la seva rellevància.

La periodicitat setmanal permet, així, generar un entorn estable i reconeixible on la llengua es practiqui de manera recurrent i significativa. L'objectiu, al cap i a la fi, no és únicament aprendre vocabulari relacionat amb la gastronomia, sinó crear situacions comunicatives reals i espontànies.

4.2.2. Destinataris i criteris de participació

El taller s'adreçaria principalment a participants del Voluntariat per la Llengua amb un nivell mínim aproximat de Bàsic 2 o Bàsic 3. Aquesta decisió respon al fet que la proposta es basa en la conversa i en la participació activa en activitats cooperatives, de manera que és necessari que els aprenents disposin d'una comprensió global de la llengua i d'uns recursos mínims per comunicar-se oralment.

Segons la descripció del nivell Bàsic 2 del CPNL, els aprenents poden comprendre les idees principals de textos orals breus sobre temes generals, mantenir converses senzilles i comunicar-se en situacions habituals que requereixen un intercanvi simple d'informació. Per tant, es considera suficient perquè les persones participants puguin intervenir en activitats grupals relacionades amb la gastronomia, compartir experiències personals i participar en converses contextualitzades amb un cert grau d'autonomia.

A més, el fet de treballar amb aprenents que ja disposin d'una base comunicativa mínima permet que el taller pugui centrar-se principalment en la pràctica oral, la confiança lingüística i la interacció comunitària, més que no pas en l'ensenyament formal de continguts gramaticals.

Per acabar, seguint les recomanacions de les dinamitzadores del VxL, s'ha considerat que el nombre òptim de persones se situa entre vuit i deu, ja que vam estar totes d'acord que grups reduïts faciliten la participació equilibrada, permeten un seguiment més acurat de les dinàmiques comunicatives i contribueixen a crear un clima més segur i participatiu. Addicionalment, la selecció hauria de tenir en compte la disponibilitat de compromís durant tot el cicle i la voluntat d'utilitzar el català com a llengua principal d'interacció.

4.2.3. Contingut temàtic i estructura de les sessions

Amb l'objectiu d'organitzar els tallers perquè es vegi un resultat a curt termini, les quatre sessions s'organitzen de manera progressiva i giren entorn de diferents eixos temàtics vinculats a la gastronomia:

a) La primera sessió centrada en els ingredients i el vocabulari alimentari;
b) La segona sessió enfocada en els estris i utensilis de cuina;
c) La tercera sessió sobre les accions i processos d'elaboració culinària;
d) La quarta sessió dedicada a l'elaboració col·laborativa de receptes on es posarien en pràctica els recursos lingüístics treballats anteriorment.

Així, s'intenta afavorir que els participants incorporin vocabulari i estructures de manera gradual, alhora que consoliden la confiança en ells mateixos i la interacció oral tant amb el dinamitzador com amb els membres del grup.

Cada sessió, a més, combina tres moments diferenciats:

a) Fase inicial (activació i introducció temàtica)

Presentació del tema principal de la sessió i activació dels coneixements previs dels participants. A través de preguntes dinamitzadores, imatges, vocabulari o petites activitats introductòries, es promou una primera conversa relacionada amb la gastronomia i amb les experiències personals dels participants. Aquesta fase permetrà generar un clima de confiança i introduir el vocabulari i les estructures lingüístiques que es treballaran durant la sessió.

b) Fase central (interacció i activitat cooperativa)

Desenvolupament de les activitats principals de la sessió en petits grups o en dinàmiques col·lectives. Segons la temàtica treballada, aquesta fase pot incloure activitats de conversa, classificació d'ingredients o utensilis, explicació de receptes, comparacions culturals o elaboracions culinàries senzilles. En aquest cas, el dinamitzador intervé principalment per facilitar la participació i fomentar l'ús del català com a llengua de relació des d'una perspectiva de mediació sociolingüística, però ha d'estar atent en tot moment per resoldre qualsevol necessitat comunicativa o cultural que generin les converses.

c) Fase de tancament i reflexió

Espai final orientat a compartir impressions, comentar dificultats o experiències i reforçar els recursos lingüístics treballats durant la sessió. Aquesta fase també permet identificar estratègies comunicatives útils i consolidar la confiança dels participants, però no només això. També és una part clau en el procés d'aprenentatge del mateix dinamitzador, ja que serveix per analitzar les limitacions, els contratemps, i els aspectes a destacar i millorar de tots els elements del taller. Així

doncs, aquest esquema busca equilibrar la dimensió pràctica de l'activitat amb la reflexió sobre l'experiència comunicativa i les dinàmiques lingüístiques que es generen en el procés.

Finalment, els participants poden disposar d'un petit recurs de suport en format de glossari personal on anotar vocabulari, expressions o estructures lingüístiques aparegudes durant les sessions que considerin útils o significatives, amb la intenció de reforçar l'autonomia comunicativa i facilitar la consolidació dels aprenentatges contextualitzats.

4.2.4. Rol del dinamitzador i estratègies de mediació sociolingüística

El responsable de l'activitat no assumeix un paper d'ensenyant tradicional ni tampoc d'intèrpret. La seva funció principal és dinamitzar la interacció, afavorir la participació activa dels participants, garantir que el català es mantingui com a llengua vehicular i crear un entorn segur en què els aprenents se sentin còmodes.

Aquesta funció implica diverses tasques de dinamització i mediació. En primer lloc, el dinamitzador ha de fomentar una participació equitativa dins del grup, especialment en situacions en què determinats participants tendeixen a intervenir menys per vergonya, inseguretat lingüística, diferències de nivell o, inclús, malentesos culturals. Per aquest motiu, resulta important gestionar els torns de paraula, organitzar activitats en grups reduïts i generar dinàmiques que facilitin que totes les persones puguin intervenir activament. Tot això amb l'objectiu principal de mantenir l'autonomia comunicativa que ja hem tractat en el marc teòric (García-Beyaert et al., 2015).

Per exemple, en casos de participació desigual en què algunes persones monopolitzen la conversa, persones amb més fluïdesa lideren tota l'activitat o alguns participants només escolten, el dinamitzador ha d'aplicar estratègies per reconduir la situació a partir de repartir rols dins l'activitat, fer preguntes dirigides a les persones menys actives, crear activitats en què tothom hagi d'aportar alguna informació, combinar perfils diferents en cada grup o, fins i tot, demanar a les persones menys participatives si necessiten alguna cosa o si no entenen qualsevol concepte o activitat. Tot això, per tal de mantenir en tot moment un clima no avaluatiu, reforçar positivament les intervencions, respectar els silencis per pensar i intentar trobar temes de conversa que motivin els participants.

A més, a la reunió amb el VxL es va comentar que el dinamitzador també ha de tenir en compte que les dinàmiques comunicatives poden variar segons si l'activitat es desenvolupa en parelles lingüístiques o en grups d'aprenents. Mentre que les parelles poden generar espais de conversa més íntims i segurs des d'un principi, les activitats grupals afavoreixen una interacció més diversa i comunitària, però també poden generar més desigualtats en la participació. Per aquest motiu, resulta important adaptar les activitats i la distribució dels grups segons les necessitats detectades en cada sessió.

Finalment, en cas, per exemple, de trobar-se amb una situació en què l'aprenent canvia l'idioma al castellà o altres llengües per inseguretat, cal recordar de manera natural que el català és la llengua vehicular de l'activitat i, al mateix temps, oferir recursos o reformular en català sense prohibir les altres llengües. És important trobar l'equilibri entre promoure l'ús del català i generar una sensació de prohibició a l'hora d'expressar-se que pot trencar la dinàmica, com s'ha exposat anteriorment en el marc teòric en relació amb el plurilingüisme en contextos d'acollida.

4.3. Recursos per als dinamitzadors

Durant la reunió amb membres del Voluntariat per la Llengua, em van traslladar la idea d'elaborar una espècie de manual o guia per al dinamitzador, basada en la necessitat de disposar de recursos i estratègies que ajudessin a generar conversa, facilitar la participació equilibrada dels participants i fomentar l'ús espontani del català durant les activitats.

Així doncs, la guia no es planteja com un material didàctic orientat a l'ensenyament formal de la llengua com a tal, sinó com una eina de dinamització sociolingüística destinada a facilitar la interacció, la creació de vincles i la participació activa. L'objectiu, per tant, és oferir recursos flexibles que ajudin el dinamitzador a adaptar les activitats segons les necessitats del grup i les dinàmiques comunicatives que apareguin durant les sessions i té una doble funció. D'una banda, proporciona preguntes, activitats i recursos lingüístics contextualitzats en català. De l'altra, ofereix estratègies de mediació sociolingüística orientades a gestionar situacions habituals en contextos de conversa grupal, com ara diferències de participació, inseguretat lingüística, canvis de llengua o dificultats comunicatives.

Per acabar, aquest recurs busca reforçar l'autonomia comunicativa dels participants i facilitar la creació d'espais segurs i participatius on el català esdevingui una llengua de relació vinculada a experiències positives i compartides, en la línia d'aquest treball i de l'entitat.

4.4. Guia de suport per al taller gastronòmic

1) Sessió 1: "Ingredients amb història" (1 h aprox.)

a) Objectius comunicatius

- Expressar gustos, preferències i hàbits alimentaris.
- Descriure ingredients i aliments quotidians.
- Compartir records, experiències i costums relacionats amb el menjar.
- Impulsar les primeres interaccions i generar un clima de confiança dins del grup.

- Potenciar l'ús espontani del català en situacions comunicatives quotidianes.

b) Recursos possibles

- Imatges d'ingredients, aliments i plats típics
- Ingredients reals o envasos d'aliments quotidians
- Cartes o preguntes de conversa inspirades en recursos del Voluntariat per la Llengua, com ara el material "De què parlem?"
- Pissarra o suport visual amb vocabulari bàsic relacionat amb la cuina i l'alimentació
- Glossari personal dels participants

c) Preguntes dinamitzadores

Les preguntes han de funcionar, en tot moment, com a eina de conversa espontània i flexible. Cal destacar que el dinamitzador pot adaptar-les segons el nivell lingüístic dels participants i el desenvolupament de la sessió.

Gustos personals

- Quin ingredient no falta mai a casa teva?
- Quin menjar t'agrada més?
- Hi ha algun aliment que no t'agradi gens?
- T'agrada cuinar? Quin plat cuines millor?
- Prefereixes menjar dolç o salat?
- Quin és el teu esmorzar habitual?
- Quin menjar acostumes a preparar quan tens convidats?

Records i experiències

- Quin menjar et recorda a la teva infantesa?
- Qui cuinava normalment a casa teva?
- Quin plat menjàveu en dies especials?
- Recordes alguna olor o ingredient molt típic de casa teva?
- Hi ha alguna recepta tradicional que es prepari a la teva família?
- Quin era el teu menjar preferit quan eres petit/a?

Conversa intercultural

- Hi ha algun ingredient molt típic del teu país o regió?
- Hi ha algun ingredient o plat català que t'hagi sorprès?
- Tens dificultats per trobar alguns ingredients a Catalunya?
- Al teu país es menja molt diferent segons la regió?
- Hi ha algun ingredient que no s'utilitzi mai en la teva cultura?
- Quin plat recomanaries a algú que volgués conèixer la gastronomia del teu país o regió?
- Creus que la cuina diu coses sobre la cultura d'un lloc? Per què?

d) Activitats dinàmiques

"L'ingredient imprescindible"

Cada participant explica quin ingredient fa servir més a casa seva i per què. A partir de la seva resposta, el dinamitzador o la resta del grup poden formular preguntes de seguiment per mantenir la conversa activa:

- Com el cuines?
- Amb què el combines?
- És un ingredient típic del teu país o regió?
- El fas servir cada dia o només en ocasions especials?

Aquesta activitat permet treballar vocabulari bàsic relacionat amb els aliments, així com estructures senzilles per expressar preferències, freqüència i descripció.

"Ho has tastat?"

El dinamitzador mostra imatges o ingredients reals i els participants comenten:

- si els coneixen,
- si els han tastat,
- com es preparen,
- o si els fan servir al seu país d'origen.

Es poden utilitzar ingredients típics de la cuina catalana o ingredients presents en diverses cultures per contribuir a la comparació cultural i la conversa espontània.

“La meva cuina en tres ingredients”

Cada participant ha de descriure la gastronomia del seu país, cultura o entorn familiar fent servir només tres ingredients. Posteriorment, la resta del grup pot fer preguntes o intentar imaginar algun plat relacionat amb aquests ingredients. D’aquesta manera, es fomenta la participació oral, la curiositat intercultural i la creació de vincles entre els participants a partir de les experiències personals.

“La cistella ideal”

En petits grups, els participants imaginen que han d’omplir una cistella amb cinc ingredients imprescindibles per cuinar durant una setmana. Després, han d’explicar conjuntament:

- quins ingredients han triat,
- per què són importants,
- i quins plats podrien preparar amb aquests aliments.

Així, es facilita la negociació oral, la presa de decisions conjunta i l’ús espontani del vocabulari relacionat amb els aliments.

2) Sessió 2: “Què hi ha a la cuina?” (1 h aprox.)

a) Objectius comunicatius

- Identificar estris i utensilis de cuina.
- Explicar per a què serveixen diferents objectes.
- Descriure accions quotidianes relacionades amb la cuina.
- Comparar hàbits i espais de cuina entre cultures

b) Recursos possibles

- Fotografies d’estris de cuina
- Estris reals
- Targetes visuals
- Recursos terminològics del TERMCAT i del CPNL

c) Preguntes dinamitzadores

Vida quotidiana i conversa intercultural

- Quin estri fas servir més sovint?
- Hi ha algun objecte de cuina típic del teu país o regió?
- Prefereixes cuinar sol/a o en companyia?
- Coneixes els robots de cuina? En voldries tenir un? Per què?
- Hi ha algun estri català que no coneixies?

d) Activitats dinàmiques

"Per a què serveix?"

El dinamitzador mostra un estri i els participants han d'explicar:

- que és,
- per a què serveix,
- si el fan servir habitualment,
- si existeix al seu país o regió.

"La cuina misteriosa"

En petits grups, els participants observen fotografies d'una cuina o de situacions que pots trobar en una cuina i han d'identificar:

- objectes,
- ingredients,
- possibles plats,
- i maneres de cuinar

"Estris del món"

Cada participant explica algun utensili o objecte típic de la seva cultura o família.

3) Sessió 3: "Com ho preparem?" (1 h aprox.)

a) Objectius comunicatius

- Descriure processos i elaboracions culinàries.
- Utilitzar verbs i expressions relacionats amb la cuina.

- Explicar receptes senzilles pas a pas.
- Donar instruccions.

b) Recursos possibles

- Receptes senzilles impreses
- Fotografies, imatges o vídeos de processos culinaris
- Cartes amb verbs d'acció
- Suport visual amb connectors temporals ("primer", "després", "finalment", etc.)

c) Preguntes dinamitzadores

Receptes i elaboracions

- Quin és el plat més fàcil que saps cuinar?
- Qui et va ensenyar a cuinar?
- Segueixes receptes o cuines improvisant?
- Hi ha alguna recepta típica del teu país o regió que es prepari en menys de cinc minuts? I alguna en què calgui molt de temps?

Hàbits i maneres de cuinar

- Prefereixes cuinar al forn, fregit o bullit? Per què?
- Cuines de diferent manera entre setmana i els caps de setmana?
- Prepares els àpats dia a dia o fas que et durin tota la setmana?

Conversa intercultural

- Hi ha alguna tècnica de cuina típica del teu país?
- Quin plat català t'agradaria aprendre a cuinar?
- Hi ha receptes que només es preparin en festes o celebracions en el teu país o regió?

d) Activitats dinàmiques

"Com es fa?"

Cada participant explica una recepta molt senzilla pas a pas. No cal explicar receptes complexes; l'objectiu principal és practicar la conversa i les estructures relacionades amb les accions i seqüències. Es poden treballar estructures com:

- primer…
- després…
- mentrestant…
- finalment…

Addicionalment, la resta del grup pot fer preguntes:

- Quant temps necessita?
- És difícil de preparar?
- Quan es menja habitualment?
- Es pot fer amb altres ingredients?

"Ordenem la recepta"

El dinamitzador reparteix targetes amb diferents passos desordenats d'una recepta senzilla. En petits grups, els participants han d'intentar ordenar-los correctament i explicar oralment el procés.

"Què falta?"

El dinamitzador mostra una recepta incompleta on falten ingredients, utensilis o passos. Els participants han d'intentar completar-la conjuntament.

"La recepta impossible"

En petits grups, els participants inventen una recepta divertida o surrealista amb ingredients aleatoris per a, posteriorment, explicar-la a la resta del grup. Aquesta activitat busca reduir la pressió lingüística, fomentar la creativitat i generar un ambient distès i participatiu.

4) Sessió 4: "Cuinem i compartim" (1 h aprox.)

a) Objectius comunicatius

- Posar en pràctica el vocabulari i les estructures treballades durant les sessions anteriors.

- Afavorir la conversa espontània en un context col·laboratiu.
- Reforçar els vincles i la cohesió del grup.
- Compartir experiències culturals i gastronòmiques.
- Potenciar l'autonomia comunicativa dels participants.
- Reflexionar sobre els coneixements adquirits i l'experiència viscuda en les sessions.

b) Recursos possibles

- Ingredients per a l'elaboració de la recepta
- Estris de cuina
- Glossari personal dels participants
- Receptes simples i visuals

c) Preguntes dinamitzadores

Conversa durant la preparació

- T'hauria agradat dedicar-te a la gastronomia?
- Quins ingredients canviaries o afegiries?
- Varies els teus àpats segons el teu estat d'ànim?
- Quin plat prepararies si vingués algú important a casa teva?
- Quin plat creus que representa millor Catalunya?
- Si haguessis d'obrir un restaurant, quin tipus de menjar faries?
- Si menges fora, on t'agrada anar?

Reflexió i experiència personal

- Has descobert alguna recepta durant els tallers que no coneixies?
- Has après alguna paraula o expressió nova que creus que utilitzaràs?
- T'ha sorprès alguna diferència cultural relacionada amb el menjar?
- Creus que cuinar ajuda a conversar més fàcilment? Per què?
- T'agradaria repetir activitats semblants?
- Què has descobert sobre la cultura catalana a través de la cuina?

d) Activitats dinàmiques

“Cuinem juntes”

Els participants preparen conjuntament una recepta senzilla que no requereixi una elaboració llarga ni complexa. L’objectiu principal no és el resultat culinari final, sinó generar situacions de conversa espontània mentre reparteixen tasques, demanen ingredients, expliquen processos o comenten experiències personals.

Com que la recepta pot variar depenent de l’espai, els estris i els ingredients disponibles, pot ser recomanable prioritzar receptes ràpides i accessibles, com ara amanides, pa amb tomàquet, macedònia, entrepans, tapes fredes o petites degustacions multiculturals.

“La recepta migratòria”

Cada participant explica com ha adaptat alguna recepta del seu país o regió als ingredients disponibles a Catalunya. Addicionalment, pot comentar quins ingredients troba a faltar. Aquesta activitat afavoreix converses relacionades amb la migració, l’adaptació cultural, la memòria, la identitat i les pràctiques lingüístiques quotidianes.

“La taula compartida”

Un cop finalitzada la preparació, el grup comparteix el menjar mentre manté una conversa més lliure i espontània. El dinamitzador pot intervenir només puntualment per afavorir la participació, introduir noves preguntes o ajudar participants amb més dificultats. L’objectiu és que el català aparegui com una llengua de relació vinculada a una experiència positiva i comunitària.

5) Estratègies de mediació

Tot i que, com s’ha presentat anteriorment, el contingut dels apartats dels tallers varia segons la sessió, tots tenen en comú que el paper del dinamitzador no consisteix únicament a corregir aspectes lingüístics, sinó també a facilitar la participació, reforçar la confiança i gestionar possibles dificultats comunicatives dins del grup. Per tant, es proposen les estratègies següents:

- Donar temps perquè els participants pensin abans de respondre.
- Reformular paraules desconegudes o expressions complexes sense interrompre constantment la conversa.
- Utilitzar suport visual quan apareguin dificultats de comprensió.
- En cas de corregir alguns errors, fer-ho de manera respectuosa i natural.

- Afavorir que totes les persones participin, mitjançant preguntes directes als participants menys actius.
- En cas de canvi al castellà o altres llengües, reformular naturalment en català i continuar la conversa sense interrompre la dinàmica.
- Validar les experiències culturals dels participants i fomentar una actitud de curiositat i respecte mutu.
- Reforçar positivament les intervencions dels participants.
- Sobretot, tenir capacitat adaptativa per a poder resoldre qualsevol mena de situació i, addicionalment, tenir una actitud oberta a aprendre de les experiències dels participants.

6) Vocabulari per als glossaris de les sessions

Com a suport complementari a les activitats, pot ser una bona idea que cada participant disposi d'un petit glossari personal on pugui anotar paraules, expressions o conceptes nous apareguts durant les sessions. Aquest recurs no només pot ajudar a reforçar l'aprenentatge del vocabulari en català, sinó també promoure la participació i la reflexió.

Una possibilitat interessant seria elaborar el glossari en format multilingüe. Així, es podria incloure una columna amb el terme en català, i deixar espais perquè cada participant escrivís la traducció, equivalent o explicació en català o, inclús, en la seva llengua o varietat lingüística. Aquesta dinàmica permetria visualitzar la diversitat lingüística del grup, comparar possibles sistemes d'escriptura diferents, descobrir semblances i diferències entre llengües i generar noves converses entre els participants.

A més, aquest glossari podria convertir-se en una eina útil i personalitzada que els aprenents continuarien ampliant durant les diferents sessions del taller. Alguns exemples de paraules i expressions que poden ser útils:

Glossari d'ingredients i aliments

CAT	
Arròs	
Farina	
Tomàquet	
Ceba	
All	
Pebrot	

Patata	
Pastanaga	
Carabassó	
Albergínia	
Pollastre	
Peix	
Carn	
Ou	
Oli	
Sal	
Sucre	
Espècies	
Llegums	
Fruita seca	
Herbes aromàtiques	
Espinacs	
Carxofa	
Col	
Bròquil	
Cogombre	
Porro	
Moniato	
Carabassa	
Bolets	
Poma	
Pera	
Plàtan	
Taronja	
Llimona	
Raïm	
Vi	
Coco	
Cigrons	
Pa	

Salmó	
Tonyina	
Gambes	
Vedella	
Formatge	
Iogurt	
Mantega	
Nata	
Vinagre	
Julivert	
Alfàbrega	
Safrà	
Mel	
Canyella	
Pebre	
Ametlles	
Cacauets	
Sèsam	
Nous	
Avellanes	
Tahina	
Cúrcuma	
Gingebre	
Cardamom	
Hummus	

Glossari d'estris i utensilis de cuina

CAT	
Cassola	
Paella	
Olla	
Tapa	
Safata	
Bol	

Plat	
Got	
Tassa	
Cullera	
Forquilla	
Ganivet	
Espàtula	
Batedora	
Ratllador	
Colador	
Escorredora	
Morter	
Setrill	
Espremedora	
Obrellaunes	
Pelador	
Tisores	
Taula de tallar	
Davantal	
Drap de cuina	
Forn	
Microones	
Nevera	
Congelador	
Fogons	
Torradora	
Cafetera	
Tetera	
Motlle	
Balança	
Temporitzador	
Paper de forn	
Paper d’alumini	
Sucrera	

Pinxo	
Fregidora	

Glossari de gustos, sabors, textures, aromes, etc.

CAT	
Dolç	
Salat	
Amarg	
Àcid	
Picant	
Suau	
Fort	
Calent	
Fred	
Cruixent	
Cremós	
Sucós	
Sec	
Tendre	
Intens	
Aromàtic	
Fumat	
Especiat	
Refrescant	
Greixós	
Lleuger	
Torrat	
Cru	
Cuit	
Afruitat	
Insípid	
Tou	
Líquid	

Gelatinós	
Espès	
Enganxós	
Desfet	
Cítric	

Glossari de verbs i expressions útils

CAT	
Tastar	
Cuinar	
Preparar	
Barrejar	
Tallar	
Bullir	
Fregir	
Coure	
Remenar	
Menjar	
Beure	
Compartir	
Esmorzar	
Dinar	
Sopar	
Pelar	
Rentar	
Ratllar	
Picar	
Omplir	
Buidar	
Escórrer	
Agradar	
Assaborir	
Preferir	
Seguir una recepta	

Afegir ingredients	
Condimentar	
Decorar	
Reposar	
Pastar	
Salpebrar	
Parar taula	
Tenir gana	
Fer un mos	
Repetir	
Quedar tip / tipa	
Llepar-se els dits	

Aquest vocabulari es pot modificar o ampliar progressivament durant les sessions a partir de les necessitats comunicatives reals dels participants i dels recursos terminològics del CPNL i del TERMCAT relacionats amb la gastronomia i l'alimentació. Addicionalment, per a l'elaboració dels glossaris i les activitats, s'han fet servir diversos materials i recursos especialitzats, com ara *Llengua i cuina* del Consorci per a la Normalització Lingüística, *Ens entaulem?* (Solsona i Parcerisa i Ungé, 2012) i *Cuinem, parlem, mengem* (Consorci per a la Normalització Lingüística, 2014-2016), així com recursos terminològics del TERMCAT com el *Diccionari de procediments culinaris* (Blanco González et al., 2006) o *Plats a la carta* (TERMCAT, 2010).

4.5. Valoració de la proposta i possibles limitacions

Finalment, amb l'objectiu de concloure aquest apartat sobre la proposta d'intervenció, cal mencionar que es tracta d'un model de taller flexible i adaptable de dinamització sociolingüística a través de la gastronomia. Més enllà d'establir un conjunt tancat d'activitats, l'objectiu és proporcionar recursos i estratègies que puguin adaptar-se segons les característiques del grup, el nivell lingüístic dels participants, els espais disponibles o les necessitats detectades durant les sessions.

Tot i això, cal tenir en compte diverses limitacions que poden afectar el desenvolupament de l'activitat. Després de la reunió amb el VxL, em van comentar la situació real d'altres casos en què es duien a terme diferents tipus de tallers, i vaig poder aclarir alguns aspectes importants. En primer lloc, la continuïtat i l'assistència dels aprenents poden representar un repte, especialment en activitats comunitàries desenvolupades al llarg de diverses sessions. Precisament per aquest motiu, durant la reunió amb les membres del Voluntariat per la Llengua, es va destacar la importància de generar

compromís i sentiment de participació des de l'inici de l'activitat. Com a possible manera d'afavorir la continuïtat, es va plantejar la idea que els participants fessin una petita aportació simbòlica destinada als ingredients, utensilis o materials de les sessions. Igualment, també es va proposar que cada participant aportés algun element relacionat amb l'activitat, tot amb l'objectiu de crear estratègies que contribueixin a generar una implicació més gran i evitar el màxim possible les cancel·lacions d'última hora.

A més, cal considerar les limitacions materials i organitzatives que pot implicar una activitat d'aquest tipus. Aspectes com la disponibilitat d'espais adequats, l'accés a utensilis o ingredients, la temporalització de les sessions o la gestió dels grups poden condicionar el desenvolupament de la proposta. Per aquest motiu, s'han intentat prioritzar receptes simples i activitats flexibles que puguin adaptar-se a contextos diversos sense necessitat de grans recursos.

Malgrat aquestes limitacions, el taller presenta diverses possibilitats de continuïtat i adaptació futura. Les activitats podrien ampliar-se amb nous cicles temàtics relacionats amb altres aspectes culturals o gastronòmics, incorporar recursos audiovisuals o materials digitals, o fins i tot adaptar-se a altres contextos de dinamització lingüística i comunitària.

Per acabar, aquesta proposta no pretén presentar la gastronomia com una solució única als reptes relacionats amb l'aprenentatge i l'ús social del català, sinó com una possible eina de mediació sociolingüística capaç de generar espais de trobada, participació i pràctica lingüística significativa en contextos comunitaris.

5. Conclusions

Gràcies a aquest TFG he pogut analitzar la gastronomia no només com una pràctica cultural i quotidiana, sinó també com un possible espai de mediació sociolingüística i de promoció de l'ús social del català en contextos comunitaris i d'acollida. Al llarg de la recerca he pogut observar que, tal com la cuina representava per mi un espai segur on compartir experiències amb els altres, les activitats vinculades a la gastronomia poden, efectivament, generar situacions comunicatives significatives, afavorir la participació activa i facilitar la creació de vincles entre persones amb trajectòries lingüístiques i culturals diverses.

D'una banda, a partir del marc teòric treballat, s'ha aprofundit en conceptes com la cohesió social, les pràctiques lingüístiques, l'aprenentatge experiencial i la mediació sociolingüística. Aquestes perspectives han permès entendre que l'aprenentatge i l'ús d'una llengua no depenen exclusivament dels contextos formals d'ensenyament, sinó també de la possibilitat de participar en espais de relació on la llengua adquireixi una funció real, significativa i vinculada a experiències positives. Al cap i a la fi, la gastronomia presenta diverses característiques que la converteixen en una eina especialment

interessant per generar aquest tipus d'interaccions: implica cooperació, interdependència, conversa espontània i intercanvi cultural, al mateix temps que redueix part de la pressió associada als contextos més acadèmics o avaluatius.

D'altra banda, la reunió amb membres del Voluntariat per la Llengua va resultar especialment rellevant per redefinir i concretar la proposta pràctica del treball. Gràcies a aquesta aproximació a la realitat de l'entitat, es va poder replantejar la intervenció des d'una perspectiva més realista i funcional, centrada no només en l'elaboració d'activitats puntuals, sinó també en la creació de recursos útils per als dinamitzadors i en la necessitat de tenir en compte aspectes com la participació, la continuïtat, la gestió dels grups o les dificultats comunicatives que poden aparèixer durant les sessions.

Així doncs, la proposta final no es limita únicament a l'organització d'un taller gastronòmic (tal com vaig plantejar en les fases inicials del treball), sinó que planteja un model flexible de dinamització sociolingüística basat en la conversa, la cooperació i la participació activa. La incorporació d'elements com els glossaris multilingües, les preguntes dinamitzadores o les estratègies de mediació sociolingüística busca reforçar l'autonomia comunicativa dels participants, donar eines als dinamitzadors perquè puguin dur a terme els tallers amb més recursos i, a més, convertir el català en una llengua de relació vinculada a experiències compartides i quotidianes.

Al mateix temps, el treball també ha permès reflexionar sobre els límits i les dificultats que poden aparèixer en aquest tipus de propostes. Factors com l'assistència irregular, les diferències de nivell lingüístic, la disponibilitat de recursos o la necessitat d'una dinamització constant evidencien que la cohesió i la participació comunitària no es produeixen de manera automàtica. Precisament per aquest motiu, el paper del dinamitzador esdevé fonamental a l'hora de generar espais segurs, fomentar la participació equilibrada i facilitar la interacció entre els participants.

Més enllà de la proposta concreta desenvolupada en aquest treball, la recerca també posa de manifest la importància de continuar generant espais informals i comunitaris que afavoreixin l'ús social del català des d'una perspectiva inclusiva i relacional. En un context social i lingüístic cada vegada més divers, iniciatives d'aquest tipus poden contribuir a reforçar la cohesió, facilitar les pràctiques lingüístiques i promoure formes de participació més actives dins de la comunitat. Per aquest motiu, resulta especialment rellevant que entitats com el CPNL i el VxL continuïn desenvolupant i ampliant projectes que fomentin l'aprenentatge inclusiu en contextos reals. La tasca que duen a terme no només afavoreix l'adquisició de competències lingüístiques, sinó que també contribueix a vincular el català amb la creació de vincles socials i la integració.

Finalment, el treball també m'ha permès constatar el potencial de l'Aprenentatge Servei com a metodologia capaç d'articular les necessitats d'una comunitat amb els objectius formatius i acadèmics. El desenvolupament de la proposta ha evidenciat que la recerca universitària pot anar més

enllà de l'anàlisi teòrica i contribuir a generar recursos útils per a les entitats del territori. En aquest sentit, la col·laboració amb el Consorci per a la Normalització Lingüística i el Voluntariat per la Llengua m'ha permès elaborar una proposta vinculada a necessitats reals detectades per les professionals de l'entitat, fet que reforça la idea central de l'ApS: la construcció de coneixement a través del compromís amb l'entorn. Així doncs, l'experiència ha posat de manifest que la universitat també pot esdevenir un espai des d'on contribuir, modestament, a la cohesió social i a la creació de noves oportunitats de participació comunitària.

6. Diari de camp

Entrada 1. La idea inicial i la recerca d'una necessitat real

Quan vaig començar a plantejar el meu Treball de Fi de Grau, tenia clar que volia treballar al voltant de la gastronomia com a espai de trobada intercultural. La cuina sempre ha estat, per a mi, un espai de relació, de conversa i de construcció de vincles, i em semblava interessant explorar si aquestes característiques podien tenir alguna aplicació en l'àmbit social i comunitari.

En aquell moment, però, la idea encara era molt general i poc definida. A més, la meva formació com a estudiant de Traducció i Interpretació em feia pensar que el treball podria estar relacionat amb la interpretació o la mediació intercultural en un sentit ampli. Per aquest motiu, vaig començar a buscar possibles entitats amb les quals col·laborar. La primera opció va ser Mescladís, una entitat que em va semblar especialment interessant perquè treballa amb la gastronomia, la inclusió social i la diversitat cultural, però tot i l'interès mostrat, finalment no va ser possible establir una col·laboració.

Aquesta primera experiència em va fer comprendre una de les idees centrals de l'Aprenentatge Servei: una proposta no es construeix únicament a partir dels interessos de l'estudiant, sinó també a partir de les necessitats i possibilitats reals de les entitats implicades. Per primera vegada vaig prendre consciència que una idea no és necessàriament una proposta viable i que el servei a la comunitat requereix escoltar les necessitats de l'entorn abans de definir els objectius del projecte.

Entrada 2. El contacte amb el CPNL i la redefinició del projecte

Posteriorment, la meva tutora em va posar en contacte amb Palmira Freixa, col·laboradora del Consorci per a la Normalització Lingüística. Aquest contacte va representar un punt d'inflexió en el desenvolupament del treball. Gràcies a les converses mantingudes amb ella, vaig començar a

comprendre millor la realitat del CPNL i les necessitats específiques relacionades amb la promoció del català.

A mesura que avançava la recerca, també vaig adonar-me que el projecte s'allunyava progressivament de la interpretació i s'apropava molt més a la mediació sociolingüística. Aquesta transformació va comportar que redefinís els objectius inicials i em va obligar a aprofundir en àmbits teòrics que fins aquell moment coneixia poc, com ara la cohesió social, les pràctiques lingüístiques, l'aprenentatge experiencial o la mediació sociolingüística.

Aquest procés va ser especialment enriquidor, perquè em va permetre entendre la importància de no forçar una idea prèvia, sinó de deixar que la proposta evolucionés a partir de les necessitats detectades. Progressivament, la gastronomia deixava de ser únicament un tema d'interès personal per convertir-se en una possible eina de promoció lingüística i de cohesió comunitària.

Entrada 3. Les dificultats del procés i la necessitat d'adaptació

Un dels aspectes més importants que vaig trobar mentre desenvolupava el projecte va ser la manca d'experiència prèvia en projectes d'Aprenentatge Servei. En diversos moments vaig tenir la sensació d'anar una mica perduda, especialment pel que fa a la relació amb l'entitat i a la manera de gestionar el contacte i la comunicació al llarg del procés.

De fet, vull destacar que, en un principi, la meva idea era arribar a implementar el taller gastronòmic. És a dir, que no es limités a un projecte teòric, sinó a posar-lo en pràctica. No obstant això, a mesura que avançava el treball van aparèixer diferents condicionants que van dificultar aquesta possibilitat. Entre d'altres, la necessitat de definir millor els objectius, concretar la proposta i adaptar-la a la realitat de l'entitat van fer que el projecte evolucionés cap a un format diferent.

És per això que situacions com aquesta em van ajudar a comprendre que els projectes comunitaris no segueixen sempre una planificació lineal. Sovint és necessari reformular idees, adaptar expectatives i acceptar que el resultat final pot ser diferent del que s'havia imaginat inicialment. Lluny de considerar-ho un fracàs, l'experiència m'ha permès entendre millor la complexitat dels processos de mediació i intervenció comunitària, així com la importància de la flexibilitat i la capacitat d'adaptació.

Entrada 4. La reunió amb el VxL i la construcció final de la proposta

La fase final del treball està marcada pel contacte amb el Voluntariat per la Llengua. A través d'Anna Gallego vaig tenir l'oportunitat de conèixer també Israel Martínez i Anna Valls, professionals vinculats al programa. La reunió que vam mantenir va ser decisiva per establir definitivament la

proposta, però també va ser clau la resposta positiva que va rebre el meu projecte. Agraeixo molt la quantitat d'observacions que em van presentar per ajudar-me a trobar una idea concreta per a la meva part pràctica.

Durant la conversa van aparèixer qüestions que fins aquell moment no havia tingut prou en compte, com ara la necessitat de proporcionar eines als dinamitzadors, les dificultats relacionades amb la participació dels grups, la continuïtat dels participants o les estratègies per fomentar la conversa en català. Va ser precisament en aquest context que va sorgir la idea d'elaborar una guia de suport per als dinamitzadors, una proposta que complementava el taller gastronòmic i responia de manera molt més directa a una necessitat real de l'entitat.

Mirant enrere, considero que aquesta reunió va representar el moment en què el projecte va adquirir la seva forma definitiva. La proposta final és molt diferent de la idea inicial amb què vaig començar el TFG, però precisament aquesta evolució és una de les principals aportacions del procés. Així doncs, el treball m'ha permès comprovar que el coneixement no es construeix únicament a partir de la recerca bibliogràfica, sinó també gràcies al diàleg amb professionals i a la interacció amb la realitat social sobre la qual es vol intervenir.

Finalment, l'experiència ha estat extremadament enriquidora, ja que m'ha ajudat a comprendre de manera pràctica alguns dels principis de l'Aprenentatge Servei treballats al marc teòric. Al capdavall, l'aprenentatge adquireix un significat especial quan es construeix a partir de l'experiència i de la reflexió sobre aquesta experiència. És per això que, més enllà del resultat final, considero que el principal aprenentatge d'aquest procés ha estat entendre la importància d'escoltar, adaptar-se i construir propostes conjuntament amb les persones i les entitats a les quals van dirigides.

7. Bibliografia

Blanco González, J., Papió Aznar, F., i Vilà Miquel, L. I. (2006). *Diccionari de procediments culinaris*. TERMCAT. [Enllaç: https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/20/]

Climent, N. (2022). Els inicis de l'Aprenentatge Servei a Catalunya. *RIDAS. Revista Iberoamericana de Aprendizaje-Servicio*, 14, 3-18. [Enllaç: https://revistes.ub.edu/index.php/RIDAS/article/download/41642/38895/111261]

Consorci per a la Normalització Lingüística. (2014-2016). *Cuinem, parlem, mengem*. Voluntariat per la Llengua. [Enllaç: https://www.vxl.cat/sites/default/files/2023-10/recull-receptes2014-2016.pdf]

Consorci per a la Normalització Lingüística. (s. d.). *De què parlem?* Voluntariat per la Llengua. [Enllaç: https://www.vxl.cat/dequeparlem]

Consorci per a la Normalització Lingüística. (s. d.). *Llengua i cuina*. Voluntariat per la Llengua. [Enllaç: https://www.cpnl.cat/media/upload/imatges/cnlgirona/02001%20Girona/Recursos%20llengua%20i%20cuina%20%281%29.pdf?_t=1613035109]

Consorci per a la Normalització Lingüística. (s. d.). *Qui som?* [Enllaç: https://www.cpnl.cat/premsa/el-cpnl/]

Consorci per a la Normalització Lingüística. (s. d.). *Voluntariat per la Llengua.* [Enllaç: https://www.vxl.cat]

Crawford-Lange, L. M., i Lange, D. L. (1987). Integrating language and culture: How to do it. *Theory into Practice, 26*(4), 258–266. [Enllaç: https://doi.org/10.1080/00405848709543284]

Daró, J. M. (2014). *Argot culinari i gastronòmic*. TERMCAT. [Enllaç: https://www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/184/]

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. (2025). *Catalunya als fogons*. A *Fils de conversa*. [Enllaç: https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/aprendre_catala/a-catalunya/fils-de-conversa/unitat-11/]

Departament de Política Lingüística. (2025). *12 mesos, 12 paisatges gastronòmics*. A *Llegir per parlar, llegir per aprendre*. Generalitat de Catalunya. [Enllaç:

https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/llegir_per_parlar/llegirperparlar-90-paisatges-gastronomics.pdf]

Departament de Política Lingüística. (2024). *Pla d'acció departamental*. Generalitat de Catalunya. [Enllaç: https://govern.cat/govern/docs/PLG_PD.pdf]

Departament de Política Lingüística. (2024). *Situació del català, de l'occità aranès i de la llengua de signes catalana i principals línies d'intervenció en política lingüística durant la legislatura*. Generalitat de Catalunya. [Enllaç: https://llengua.gencat.cat/web/.content/temes/politica_linguistica_a_catalunya/2024-informe-situacio-i-legislatura.pdf]

Dewey, J. (1963). *Experience and Education*. Collier Books. Recuperat d'Internet Archive. [Enllaç: https://archive.org/details/experienceeducat00dewe_0/page/n8/mode/1up?utm_source=chatgpt.com]

Fernández-Prados, J. S., i Lozano-Díaz, A. (2021). Origen, historia e institucionalización del Aprendizaje-Servicio. A D. Mayor Paredes i A. Granero Andújar (Eds.), *Aprendizaje-Servicio en la universidad: Un dispositivo orientado a la mejora de los procesos formativos y la realidad social* (pp. 39–53). Octaedro. [Enllaç: https://www.researchgate.net/profile/Juan-Fernandez-Prados/publication/351073237_Origen_historia_e_institucionalizacion_del_Aprendizaje-Servicio/links/608304b28ea909241e1eca5a/Origen-historia-e-institucionalizacion-del-Aprendizaje-Servicio.pdf?origin=publication_detail&_tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIiwicGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uRG93bmxvYWQiLCJwcmV2aW91c1BhZ2UiOiJwdWJsaWNhdGlvbiJ9fQ]

Garcia-Beyaert, S., Bancroft, M. A., Allen, K., Carriero-Contreras, G., & Socarrás-Estrada, D. (2015). *Ethics and standards for the community interpreter: An international training tool.* [Enllaç: https://ddd.uab.cat/record/218104]

Grup MIRAS. (2013). *Comunicar en la diversitat. Intèrprets, traductors i mediadors als serveis públics*. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. [Enllaç: https://llengua.gencat.cat/permalink/b907fe16-5382-11e4-8f3f-000c29cdf219]

Idescat. (2023). *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023*. Institut d'Estadística de Catalunya. [Enllaç: https://www.idescat.cat/pub/?id=eulp]

Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development.* Prentice Hall. [Enllaç: https://www.researchgate.net/profile/David-Kolb-2/publication/235701029_Experiential_Learning_Experience_As_The_Source_Of_Learning_And_Development/links/00b7d52aa908562f9f000000/Experiential-Learning-Experience-As-The-Source-Of-Learning-And-Development.pdf?origin=publication_detail&_tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIiwicGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uRG93bmxvYWQiLCJwcmV2aW91c1BhZ2UiOiJwdWJsaWNhdGlvbiJ9fQ]

Llevot Calvet, N. (2004). La figura del mediador intercultural a les institucions escolars catalanes: perfils real i ideal segons els propis actors. *Papers. Revista de Sociologia, 74*, 155–173. [Enllaç: https://ddd.uab.cat/record/487]

Llompart-Esbert, J., i Nussbaum, L. (2023). Explorar la interacció per entendre les polítiques lingüístiques practicades a l'aula. *Bellaterra Journal of Teaching and Learning Language and Literature, 16*(1), e1196. [Enllaç: https://ddd.uab.cat/record/273308]

Puig Rovira, J. M. (2010). *Què és i com posar en marxa un projecte d'Aprenentatge Servei.* Com fer APS en els centres educatius?. Centre Promotor d'Aprenentatge Servei de Catalunya. [Enllaç: https://aprenentatgeservei.cat/guies-practiques/]

Seedhouse, P., Heslop, D., i Kharrufa, A. (2020). Cooking as a language learning task. *TESL-EJ, 24*(1) [Enllaç: https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1257241.pdf]

Solsona, R., Parcerisa i Ungé, D. (2012). *Ens entaulem? Comprem, cuinem, mengem, netegem, compartim, bevem, xerrem...* Generalitat de Catalunya. Direcció General de Política Lingüística. [Enllaç: http://hdl.handle.net/20.500.12368/1651]

TERMCAT, Centre de Terminologia. (2010). *Plats a la carta*. Direcció General de Política Lingüística. [Enllaç: https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/116/]

Wenger-Trayner, E., i Wenger-Trayner, B. (2020). *Learning to make a difference: Value creation in social learning spaces.* Cambridge University Press. [Enllaç: https://www.cambridge.org/core/books/learning-to-make-a-difference/9FBDE618CBE19FC8488AA6BBA34D0E59]